

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КВНЗ КОР "ЧОРНОБИЛЬСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ КОЛЕДЖ"

МЕТОДИЧНІ РОЗРОБКИ
ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ

з дисципліни
за спеціальністю
спеціалізація

Основи медсестринства
223 Медсестринство
Сестринська справа

Склав викладач: Дьогтяр Н.М.

Методична розробка

розглянута та схвалена

на засіданні циклової комісії

терапевтичних дисциплін

Протокол № ____ від " ____ " ____ 20__ р.

Голова комісії _____ Кузнецова Л.П.

Методична розробка для студентів для проведення практичного заняття
з дисципліни

«Основи медсестринства»

Тема: Заняття з основ сестринської справи та сестринського процесу.

Актуальність теми: Проведення підсумкового заняття після вивчення розділу “**Введення в предмет «Основи сестринської справи» Медсестринські теорії і процес»** дає можливість визначити цілісність теоретичної та практичної підготовки студентів, оцінити ефективність самостійного вивчення тем за розділом.

Знати:

1. Історію медсестринства у світі.
2. Етичний кодекс Міжнародної ради медичних сестер.
3. Основні положення фахової медичної етики Гіппократа.
4. Визначення та основні характеристики основних життєво-важливих потреб пацієнта;
5. Задоволення потреб пацієнта за моделлю В.Хендерсон;
6. Визначення терміну «проблема пацієнта».
7. Класифікацію пріоритетів згідно їх екстремальності.
8. Тривалість короткотермінової та довготермінової мети;
9. Що входить до поняття планування?

Вміти:

1. Здійснювати спілкування з пацієнтом і його родичами.
2. Сформулювати проблеми пацієнта.
3. Визначити мету сестринських втручань, очікувальні результати, терміни, а також сестринські дії, необхідні для досягнення поставленої мети (навести приклади).
4. Унести корективи в план догляду за необхідності.
5. Документувати III, IV, V етапи медсестринського процесу в приблизній учбовій сестринській історії хвороби.

Завдання для самостійної позааудиторної роботи

1. Опрацювати тему згідно з рекомендованою літературою.
2. Ознайомитись з схемою написання сестринської історії хвороби.

Контрольні питання теми:

1. Визначення поняття “сестринська справа”.
2. Визначення поняття “медична сестра”.
3. Мета та завдання сестринської справи.
4. Основні функції сестринської справи.
5. Історія розвитку сестринської справи.
6. Внесок в розвиток медсестринства Флоренс Найтінгейл.
7. Які компоненти сприяють розвитку комунікабельності, які основи взаємовідносин?
8. Перерахуйте 10 основних принципів вміння слухати.
9. Що допоможе сестрі в ефективному вербальному спілкуванні?
10. Які типи запитань використовує медсестра, спілкуючись з пацієнтом?
11. Назвіть типи поведінкових реакцій пацієнта?
12. Дати визначення сестринського процесу .
13. Які структурні складові I етапу.
14. Загальні характеристики складових частин I етапу:
 - Суб'єктивні методи обстеження;
 - Об'єктивні методи обстеження;
 - Додаткові методи обстеження.
15. Сестринський діагноз, його визначення.
16. Назвіть IV етап медсестринського процесу.
17. Які дії медичної сестри включає IV етап медсестринського процесу.
18. Назвіть V етап медсестринського процесу.
19. Які дії медичної сестри включає V етап медсестринського процесу.

Самостійна аудиторна робота студента

1. Робота біля ліжка хворого (розпитування пацієнта).
2. Заповнення сестринської історії хвороби.

Питання для самоконтролю знань

1. Визначення поняття “охорона здоров'я”.
2. Зв'язок сестринської справи з іншими науками.
3. Розвиток сестринської справи в Україні.

4. Історія товариства Червоного Хреста.
5. На чому базуються розроблені моделі сестринської справи?
6. Що ви розумієте під поняттям „сестринський діагноз”?
7. Основи формулювання сестринського діагнозу.
8. Розмежування сестринського та медичного діагнозу.
9. Виявлення існуючих та потенційних проблем пацієнта.
10. Пошук чинників,що сприяють виникненню існуючих проблем.
11. Пріоритети та їхня характеристика.
12. Класифікація пріоритетів.

Література

1. Н.В.Пасечко «Основи сестринської справи». Курс лекцій. Тернопіль.
«Укрмедкнига» 1999 рік ,стр.5-124; 405-492.
2. Н.М.Касевич «Практикум із сестринської справи».Київ
«Здоровя» 2005рік ,стр.5-14;349-381.
3. З.М.Смірнова «Посібник з медсестринського процесу».Київ
«Здоровя» 2002рік ,стр. 210-272.
4. Шевчук М.Г.Сестринська справа К.Здоровя 1994р.ст.6-11.

Методична розробка для студентів для проведення практичного заняття

з дисципліни

«Основи медсестринства»

Тема “Заняття з інфекційної безпеки та санітарно-протиепідемічному режиму лікувально-профілактичних закладів”.

Актуальність теми однією з важливих складових частин сестринської справи є забезпечення санітарно-протиепідемічного режиму лікувально-профілактичних закладів, що є основою інфекційної безпеки та сприяє успішному лікуванню хворих. Проведення підсумкового заняття після вивчення розділу “Санітарно-протиепідемічний режим ЛПУ” дає можливість визначити цілісність теоретичної та практичної підготовки студентів, оцінити ефективність самостійного вивчення тем за розділом.

Навчальні цілі

Знати:-види, методи, дезинфекції;

- правила приготування дезрозчинів;
- правила техніки безпеки при проведенні дезинфекції;
- методи стерилізації;
- принцип та режим роботи повітряного та парового стерилізаторів;
- правила збору та утилізації медичних виробів одноразового використання;
- заходи профілактики вірусних парентеральних гепатитів, ВІЛ-інфекції у ЛПУ.

Вміти:

- приготувати дезрозчини заданої концентрації;
- провести поточну, заключну, профілактичну дезинфекцію приміщень, предметів догляду за хворими;
- надати кваліфіковану медичну допомогу та самодопомогу при попаданні дезрозчинів на шкіру, слизові, в шлунок;
- здійснити обробку рук за методом Альфреда, Фюрбрінгера, Спасокукоцького-Кочергіна, розчинами діюцида, первомуром;
- здійснити перед стерилізаційну обробку інструментів;
- оцінити якість перед стерилізаційної обробки медичних інструментів;
- здійснити укладку матеріалу в бікс;
- правильно вибрати період стерилізації в залежності від виду матеріалу, що підлягає стерилізації;

- здійснити стерилізацію медичних інструментів методом кип'ятіння;
- оцінити якість автоклавування та стерилізації в сухо жаровій шафі;
- попередити травматизацію ріжучими та колючими інструментами з метою профілактики СНІДу та вірусного гепатиту В;
- надати кваліфіковану медичну допомогу при порізах, уколах, попаданні біологічного матеріалу на слизові з метою профілактики СНІДу та вірусного гепатиту В.

Завдання для самостійної позааудиторної роботи

1. Опрацювати тему згідно з рекомендованою літературою.

Самостійна аудиторна робота студента

1. Письмова відповідь на тестові завдання.

Контрольні питання теми

1. Санітарно-протиепідемічний режим лікувально-профілактичних установ: мета, завдання, засоби забезпечення.
2. Дезинфекція: види, методи. Правила приготування дезрозчинів.
3. Проведення поточної та заключної дезинфекції приміщень. Дезинфекція предметів догляду за хворими.
4. Перед стерилізаційна обробка виробів медичного призначення, контроль якості обробки.
5. Стерилізація в паровому та повітряному стерилізаторах, методи кип'ятіння.
6. Асептика та антисептика: мета, методи, засоби.
7. Приготування перев'язувального матеріалу, укладання його в бікс.
8. Дезинфекція та утилізація одноразових медичних виробів.
9. ЦСВ: обладнання, функції, автоклавування.
10. профілактика вірусних парентеральних гепатитів, ВІЛ-інфекції в ЛПУ: шляхи інфікування, застережні заходи.

Питання для самоконтролю знань:

1. Що таке санітарно-протиепідемічний режим ЛПУ? Його мета, основні завдання.
2. Що таке дезинфекція? Які види дезинфекції Ви знаєте?
3. З якою метою і як проводиться поточна дезинфекція?
4. Що таке заключна дезинфекція, її мета, проведення?
5. Які методи проведення дезинфекції Ви знаєте?
6. Які Ви знаєте фізичні методи знезараження, їх використання?

7. Які термічні методи дезинфекції застосовують у ЛПУ? Наведіть приклади.
8. Які хімічні речовини використовують при проведенні дезинфекції? Наведіть приклади.
9. Як проводиться дезинфекція предметів догляду за хворими?
10. Яких правил техніки безпеки необхідно дотримуватися під час приготування дезрозчинів?
11. Яка допомога надається при отруєнні дезрозчинами, при попаданні на шкіру, слизові?
12. Що таке асептика, її мета, чим забезпечується?
13. Що таке антисептика? Її мета, які заходи передбачає?
14. Які існують методи обробки рук медперсоналу?
15. В чому суть перед стерилізаційної обробки виробів медичного призначення? Назвіть основні етапи.
16. Як здійснюється контроль якості перед стерилізаційної обробки медичних інструментів?
17. З якою метою проводяться бензидинові та фенолфталеїнові проба?
18. Правила укладки перев'язувального матеріалу в бікс.
19. Що таке стерилізація, її суть, методи?
20. Як здійснюється стерилізація паровим методом?
21. Стерилізація повітряним методом: суть, застосування.
22. Контроль якості стерилізації.
23. Кип'ятіння як метод стерилізації.
24. Дезинфекція та утилізація виробів одноразового використання.
25. Заходи попередження внутрілікарняного зараження вірусами гепатиту, СНІДу.

Література

1. Касевич Н.М. Практикум із сестринської справи. Київ. Здоров'я. 2005р. ст. 62-99.
2. Нетяженко В.З., Сьоміна А.Г., Присяжнюк М.С. Загальний та спеціальний догляд за хворими. Київ. Здоров'я. 1993р. ст. 12-30.
3. Шевчук М.Г. Сестринська справа. Київ. Здоров'я. 1994р. ст. 21-88.
4. Білик Л.С. Медичні маніпуляції в алгоритмах. Тернопіль. Укрмедкнига. 2000р. ст. 4-15.
5. Пасечко Н.В. Основи сестринської справи. Курс лекцій. Тернопіль. Укрмедкнига. 1999р. ст. 125-153.
6. З.М. Смірнова «Посібник з медсестринського процесу». Київ «Здоров'я» 2002 рік, стр. 5-32.

**Методична розробка для студентів для проведення практичного заняття
з дисципліни**

«Основи медсестринства»

Тема: Заняття з харчування, особистої гігієни хворих та спостереженню за хворими.

Актуальність. Проведення підсумкового заняття дає можливість визначити цілісність теоретичної та практичної підготовки студентів, оцінити ефективність самостійного вивчення тем за розділом.

Навчальні цілі

Знати:

- Вимоги до постільної білизни. Приготування постелі. Способи заміни натільної та постільної білизни тяжкохворим. Правила зберігання чистої та брудної білизни в стаціонарі.

-Догляд за слизовими оболонками. Видалення кірок та виділень з носових ходів. Промивання очей, очні ванночки.

-Догляд за слизовою ротовою порожниною, зрошення, полоскання, чищення зубів у тяжкохворих.

-Очищення зовнішнього слухового проходу, видалення сірчаного корка. Закапування крапель в очі, вуха, ніс. Навчання членів родини тяжкохворих пацієнтів елементам догляду за слизовими оболонками.

-Вимоги до гігієни тіла хворого. Допомога тяжкохворим під час гігієнічних заходів: вмивання, миття рук, ніг, волосся, гоління, підстригання нігтів. Підмивання тяжкохворих. Подавання сечоприймача та судна.

-Організація харчування пацієнтів у стаціонарі, санітарно-гігієнічні вимоги.

-Складання порційної вимоги. Участь медичної сестри в роздаванні їжі та годуванні тяжкохворих. Контроль за продуктовими передачами, вмістом тумбочок та холодильника.

-Поняття про лікувальне харчування, значення його для пацієнтів. Принципи дієтичного харчування: щадний, коригувальний та заміщення. Характеристика основних дієтичних столів.

-Штучне харчування пацієнтів: через зонд, гастростому, харчові клізми, парентеральне.

-Поняття про терморегуляцію. Термометрія. Види та будова медичного термометра. -Правила

зберігання, знезаражування та користування термометром. Правила та способи вимірювання температури тіла.

- Дихання: частота, ритм, глибина. Дослідження дихання. Спірометрія. Проблеми пацієнта, пов'язані з порушенням функції органів дихання. Задишка інспіраторна, експіраторна, змішана, ядуха, кашель сухий та вологий. Кровохаркання та легенева кровотеча, надання допомоги. Характер харкотиння, користування індивідуальною плювальницею. Патологічні типи дихання: Чейна—Стокса, Куссмауля, Біота.

- Пульс та його характеристика: ритм, частота, наповнення, напруження. Порушення пульсу: тахікардія, брадікардія, аритмія. Артеріальний тиск: систолічний, діастолічний, пульсовий. Симптоми підвищення та зниження артеріального тиску.

Проблеми пацієнта при порушенні функцій серцево-судинної системи. Спостереження та догляд за пацієнтами. Дієтичний стіл №10. Визначення набряків, Об'єм роботи медичної сестри палати інтенсивної терапії та реанімації. Особливості медсестринського догляду за тяжкохворими та агонуючими. Особливості паліативного лікування безнадійних хворих у закладах Хоспіс, у домашніх умовах.

Симптоми клінічної та біологічної смерті. Реанімаційні заходи. Правила поводження з трупом. Процес умирання. Смерть. Втрата. Горе. Допомога медичної сестри в життєвих кризових ситуаціях.

Вміти:

- приймати пацієнтів до стаціонару та проводити санітарне оброблення;
- транспортувати і перекладати пацієнтів;
- забезпечити лікувально-охоронний режим та запобігти травматизму в ЛПЗ;
- виконувати заходи з дотримання особистої гігієни пацієнтів;
- проводити заходи з профілактики та лікування пролежнів.
- годувати тяжкохворих, допомагати пацієнтам під час вживання їжі;
- вимірювати температуру тіла;
- доглядати за пацієнтами в гарячці ;
- підраховувати частоту дихання;
- проводити спірометрію;
- надавати допомогу пацієнтам під час кашлю, задишки, кровохаркання та легеневої кровотечі;
- подавати кисень з кисневої подушки, через носовий катетер;
- здійснювати спостереження та догляд за пацієнтами з проблемами дихання.
- досліджувати пульс, давати його характеристику;

- вимірювати артеріальний тиск, оцінювати показники;
- надавати допомогу при болю в серці, непритомності, колапсі;
- здійснювати спостереження та догляд за пацієнтами з проблемами кровообігу.

Завдання для самостійної позааудиторної роботи

1. Опрацювати тему згідно з рекомендованою літературою.

Контрольні питання теми

1. Медсестринські втручання для задоволення потреби пацієнта з дотримання особистої гігієни.
2. Заміна постільної та натільної білизни тяжкохворому. Правила зберігання чистої та брудної білизни в стаціонарі.
3. Туалет очей, слухових проходів, носових ходів, порожнини рота тяжкохворого.
4. Пролежні. Фактори ризику розвитку пролежнів, стадії утворення, локалізація.
5. Медсестринські втручання з метою профілактики пролежнів.
6. Харчування хворих у стаціонарі. Контроль за передачами з дому, зберіганням продуктів харчування. Складання порційної вимоги.
7. Дієтичне харчування. Характеристика дієтичних столів.
8. Штучне годування: через зонд, гастростому, за допомогою живильної клізми, парентеральне.
9. Термометр: будова, правила зберігання і користування, дезінфекція.
10. Вимірювання температури тіла, реєстрація (цифрова, графічна), оцінювання результатів.
11. Стадії гарячки, основні симптоми. Догляд за пацієнтами в разі гарячки.
12. Спостереження за диханням (частота, глибина, ритм). Підрахунок частоти дихальних рухів, цифровий та графічний запис.
13. Проблеми пацієнта на захворюваннях органів дихання.
14. Медсестринські втручання для задоволення потреби пацієнта в нормальному диханні.
15. Правила користування індивідуальною плювальницею, її дезінфекція.
16. Оксигенотерапія: техніка подачі кисню з кисневої подушки, через апарат Боброва.

17. Пульс: техніка дослідження, властивості, цифрове та графічне зображення в температурному листку, порушення пульсу.
18. Артеріальний тиск: техніка вимірювання, оцінювання, цифровий та графічний запис, порушення АТ.
19. Проблеми пацієнта при порушенні функцій серцево-судинної системи. Надання допомоги при гострій судинній недостатності.
20. Проблеми пацієнта з порушенням функцій травного каналу. Допомога пацієнтові під час блювання.
21. Промивання шлунка, показання, протипоказання, техніка виконання.
22. Очисна клізма, показання, протипоказання, техніка виконання.
23. Сифонна клізма, показання, протипоказання, техніка виконання.
24. Краплинна клізма, показання, протипоказання, техніка виконання.
25. Лікувальна клізма, показання, протипоказання, техніка виконання.
26. Олійна клізма, показання, протипоказання, техніка виконання.
27. Метеоризм, застосування газовивідної трубки.
28. Проблеми пацієнта з порушенням функцій сечовидільної системи.
29. Заходи при затримці сечі. Катетеризація сечового міхура у чоловіків та жінок.
30. Показання та техніка промивання сечового міхура.

Самостійна аудиторна робота студента

Студенти вирішують тестові завдання.

Питання для самоконтролю знань

1. Зміна натільної та постільної білизни тяжкохворому.
2. Транспортування хворих .
3. Зміна положення пацієнта в ліжку.
4. Проведення гігієнічних заходів важкохворим.
5. Комплексна профілактика пролежнів.

- 6.Застосування суден та сечоприймачів.
- 7.Годування тяжкохворих.
- 8.Вимірювання температури тіла, графічна та цифрова реєстрація.
- 9.Догляд за пацієнтами в гарячці.
- 10.Визначення частоти дихання, пульсу, артеріального тиску, реєстрація показників.
- 11.Допомога хворим під час блювання.
- 12.Промивання шлунку.
- 13.Застосування газовивідної трубки.
- 14.Техніка виконання клізм: очисної, сифонної, лікувальної, краплинної.
- 15.Катетеризація сечового міхура.
- 16.Визначення добового діурезу, водного балансу.

Література

- 1.Касевич Н.М. Практикум із сестринської справи.Київ.Здоров'я.2005р ст.119-168.
- 2.Нетяженко В.З.,Сьоміна А.Г.,Присяжнюк М.С. Загальний та спеціальний догляд за хворими.Київ.Здоров'я.1993р.ст.30-108.
- 3.ШевчукМ.Г.Сестринська справа.Київ.Здоров'я.1994р.ст.88-146.
- 5.Білик Л.С.Медичні маніпуляції в алгоритмах.Тернопіль.Укрмедкнига.2000р.ст.16-26.
- 6.Пасечко Н.В.Основи сестринської справи.Тернопіль Укрмедкнига 2002р.ст.319-340,361-378
- 7.Смирнова З.М. Основи сестринської справи. Київ.Здоров'я.2002 р.ст.85-120.
- 8.Литвиненка В.І. .Сестринська справа.Київ.Медицина.2008 р.ст.386-421.

Методична розробка для студентів для проведення практичного заняття
з дисципліни

«Основи медсестринства»

Тема: Заняття з фізіотерапії.

Актуальність. Проведення підсумкового заняття дає можливість визначити цілісність теоретичної та практичної підготовки студентів, оцінити ефективність самостійного вивчення тем за розділом.

Навчальні цілі

Знати:

- Механізм дії гірчичників, банок та п'явок на організм людини;
- показання та протипоказання для використання гірчичників, банок та п'явок;
- принципи підготовки хворих до накладання гірчичників, банок та п'явок;
- техніку накладання гірчичників, банок та п'явок;
- механізм дії міхура з льдом, компресу, припарки, примочки, парафіну;
- показання та протипоказання до дії міхура з льдом, компресу, припарки, примочки, парафіну;
- техніку накладання міхура з льдом, компресу, припарки, примочки, парафіну;
- механізм дії ванни;
- основну апаратуру, що використовується в світлолікуванні;
- покази до застосування інгаляцій;
- види апаратів; послідовність дій під час виконання процедур
- показання до оксигенотерапії;
- правила техніки безпеки під час експлуатації кисневих установок;
- інгаляційний спосіб оксигенотерапії з централізованої системи;
- інгаляційний спосіб оксигенотерапії з кисневої подушки.

Вміти:

- Підготувати хворого до накладання гірчичників.
- Накласти та зняти хворому гірчичники.
- Підготувати хворого до накладання банок.
- Накласти та зняти хворому банки.
- Підготувати хворого до накладання п'явок.

- Накласти та зняти п'явки.
- механізм дії міхура з льодом, компресу, припарки, примочки, парафіну;
- показання та протипоказання до дії міхура з льодом, компресу, припарки, примочки, парафіну;
- техніка накладання міхура з льодом, компресу, припарки, примочки, парафіну
- Підготувати ванну.
- приготувати інгаляцію в домашніх умовах за допомогою чайника.
- використовувати інгаляційний спосіб оксигенотерапії, застосовуючи централізовану систему або балон;
- використовувати інгаляційний спосіб оксигенотерапії, застосовуючи кисневі подушки;
- дезінфікувати носові катетири.

Завдання для самостійної позааудиторної роботи

1. Опрацювати тему згідно з рекомендованою літературою.

Контрольні питання теми

1. Анатомічні ділянки, що застосовуються для накладання:
 - гірчичників;
 - банок;
 - п'явок.
2. Методика накладання гірчичників, банок та п'явок.
3. Показання та протипоказання до накладання гірчичників, банок та п'явок.
4. Який механізм дії міхура з льодом, компресу, припарки, парафіну на організм?
5. Показання та протипоказання до застосування міхура з льодом, компресу, припарки, парафіну.
6. Місце накладання міхура з льодом, компресу, припарки, парафіну.
7. Яка послідовність заповнення грілки водою та коли її застосовують?
8. Дати визначення поняття «ванна».
9. Класифікація ванн залежно від температури води та призначення.
10. Які ванни відносяться до лікувальних?
11. Механізм дії сірководневих, радонових, гірчичних, крохмальних та хвойних ванн.
12. Показання застосування сірководневих, радонових, гірчичних, крохмальних та хвойних ванн.

13. Підготовка та відпуск сірководневої, радонової, кисневої, крохмальної, хвойної ванни.
14. Світлолікування. Показання, протипоказання, механізм дії.
15. Техніка застосування лампи Мініна, солюкс, УФО.
16. Правила техніки безпеки під час проведення процедур.
17. Покази та протипокази до застосування інгаляцій .
18. Інгаляції лікарськими речовинами за допомогою апарата закритого типу.
19. Користування індивідуальним кишеньковим аерозольним інгалятором.
20. Дати визначення поняття «оксигенотерапія».

Самостійна аудиторна робота студента

Студенти вирішують тестові завдання

Література

1. Касевич Н.М. Практикум із сестринської справи. Київ. Здоров'я. 2005р. ст.169-198.
2. Нетяженко В.З., Сьоміна А.Г., Присяжнюк М.С. Загальний та спеціальний догляд за хворими. Київ. Здоров'я. 1993р. ст.182-188.
3. Шевчук М.Г. Сестринська справа. Київ. Здоров'я. 1994р. ст.147-164.
5. Білик Л.С. Медичні маніпуляції в алгоритмах. Тернопіль. Укрмедкнига. 2000р. ст.16-26.
6. Пасечко Н.В. Основи сестринської справи. Тернопіль Укрмедкнига 2002р. ст.255-257; 319-340, 361-378
7. Смирнова З.М. Основи сестринської справи. Київ. Здоров'я. 2002 р. ст.85-120.

Методична розробка для студентів для проведення практичного заняття
з дисципліни

«Основи медсестринства»

Тема: Заняття по застосуванню лікарських засобів(перевірка практичних навиків і теоритичних знань).

Актуальність теми: практична діяльність медичної сестри багатогранна та відповідальна. Вона включає уміння провести призначених маніпуляцій, догляд за хворими, введення медичної документації згідно наказів МОЗ України. Вона являє собою основу всієї практичної діяльності медичної сестри.

Навчальні цілі:

- вдосконалення на практиці навиків та технікі виконання медичних маніпуляцій;
- розподіл медичних препаратів хворим;
- вміти надати допомогу при ускладненні при ін'єкціях.

Знати:

1. фізіологію та анатомію людського організму, будову м'язової та кровеносної системи організму;
2. побічні дії медичних середників, протипокази до їх застосування;
3. знати та керуватися в практичній діяльності новими наказами МОЗ України та розпорядженнями СЕС.

Вміти

1. Оволодіти технікою проведення дом'язевих, довенних, підшкірних ін'єкцій.
2. Закапувати краплі у вуха, ніс, очі.
3. Користуватися системами ондноразового використання інфузійними розчинами.
4. Виписувати та зберігати лікарські речовини.
5. Заповнювати “Журнал обліку наркотичних аналгетиків”.
6. Обліковувати наркотичні аналгетики та отруйні лікарські речовини у відділенні.

Виховні цілі: підкреслити значення практичної діяльності медичної сестри;

- виховання у медичних сестер навичок різних аспектів медичної діяльності.

КОНТРОЛЬНІ ЗАПИТАННЯ ДЛЯ УСНОГО ОПИТУВАННЯ.

1. Як виписують лікарські препарати з аптеки?
2. Як зберігають і використовують наркотичні препарати і відділенні та на посту

медичної сестри?

3. Які є способи роздачі ліків хворим?
4. Розкажіть про способи зовнішнього застосування лікарських препаратів.
5. Які переваги і недоліки преорального способу введення ліків?
6. Яка техніка введення ректальних свічок?
7. Як правильно ввести краплі в очі, вухо, ніс?
8. Яка будова шприца і голки?
9. Які бувають види шприців і голок, що застосовують для парентерального введення ліків?
10. Як правильно зібрати шприц з краф-пакета і із стерильного стола?
11. Як набирають ліки з ампули?
12. Як набрати ліки з флакона?
13. Чим розводять антибіотики і як провести розрахунки для їх розведення?
14. В які ділянки тіла проводять внутрішньошкірні, підшкірні, внутрішньом'язеві ін'єкції?
15. Яка техніка проведення внутрішньошкірних ін'єкцій? Можливі ускладнення під час їх виконання.
16. Техніка проведення підшкірних ін'єкцій. Які особливості введення олійних розчинів?
17. Яка техніка внутрішньом'язевого способу введення ліків?
18. Як провести забір крові для лабораторного дослідження?
19. Що необхідно приготувати для кровопускання?
20. Яка техніка заповнення одноразової системи для внутрішньовенного крапельного введення ліків?
21. Яка техніка заповнення одноразової системи при внутрішньовенному способі введення ліків, їх профілактика та перша допомога?

Література

- 1.Касевич Н.М. Практикум із сестринської справи.Київ.Здоров'я.2005р ст.213-216.
- 2.Нетяженко В.З.,Сьоміна А.Г.,Присяжнюк М.С. Загальний та спеціальний догляд за хворими.Київ.Здоров'я.1993р.ст.32-36..
- 3.ШевчукМ.Г.Сестринська справа.Київ.Здоров'я.1994р.ст.153-175.
- 5.Білик Л.С.Медичні маніпуляції в алгоритмах.Тернопіль.Укгмедкнига.2000р.ст.32-36.

Методична розробка для студентів для проведення практичного заняття
з дисципліни

«Основи медсестринства»

Тема: “ Заняття по лабораторних та інструментальних методах дослідження “

Мета:

Провести контроль кінцевого рівня знань і умінь (підсумкове заняття) по методах лабораторного та інструментального дослідження.

Контроль проводиться шляхом опитування, перевірки практичних навичок.

Навчальна мета

В результаті проведення заняття студент повинен знати:

- Обов’язки медичної сестри при діагностичних дослідженнях.
- Можливі проблеми пацієнта при проведенні досліджень
- Сестринські втручання з приводу проблем, що виникли
- Правила транспортування біологічного матеріалу в лабораторію.

Студент повинен вміти:

- Вибрати призначення на лабораторні та інструментальні дослідження з листка призначень
- Оформити направлення на різні види лабораторних досліджень
- Взяти сечу на лабораторний аналіз, за Нечипоренком, за Зимницьким, на цукор, ацетон, діастазу
- Визначити добовий діурез, водний баланс
- Взяти харкотиння на загальний аналіз та мікобактерії туберкульозу
- Взяти кал для копрологічного дослідження, приховану кров, яйця гельмінтів, бактеріологічне дослідження
- Підготувати пацієнта до рентгенологічних та ендоскопічних досліджень травної та сечовидільної системи
- Підготувати пацієнта до ультразвукових досліджень
- Взяти кров з вени для дослідження (на фантомі)
- Взяти мазок із зів’язи, носа та інший біологічний матеріал для бактеріологічного дослідження.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Сестринська справа (за ред. Прф. М.Г.Шевчука) .- К.: Здоров’я, 1992
2. Нетяженко В.З., Сьоміна А.Г., Присяжнюк М.С. Загальний та спеціальний догляд за хворими.- К.: Здоров’я. – 1993.- С.205, 208, 238-253, 263-266, 275.
3. Залікіна Л.С. Общий уход за больными.- М.: медицина, 1984.- С.170-172, 186-195.
- Мухина С.А., Тарновская И.И. Общий уход за больными.- М.: медицина, 1989, С.207-208, 215-218, 227-228, 235-239.

Методична розробка для студентів для проведення практичного заняття

з дисципліни

«Основи медсестринства»

Тема. Рух і здоров'я. Принципи загартування. Формування здорового способу життя і профілактики захворювання.

Актуальність теми. Святе завдання медицини- збереження даного природою здоров'я, а також відновлення втраченого здоров'я людини. Провідником усього раціонального з позиції здоров'я у кожної людини повинен бути, звичайно, медичний працівник і, в першу чергу , враховуючи сучасну реформу охорони здоров'я, висококваліфікована медична сестра. Це повинен бути знаючий спеціаліст, який сам зберігає, демонструє і пропагує науково обґрунтовані норми життя.

Навчальні цілі

Знати:

- що означають терміни "здоров'я", "санологія" і "валеологія";
- основні засади і завдання санології і валеології;
- що означають терміни " індивідуальне і суспільне здоров'я";
- фактори ризику виникнення захворювань.

Вміти:

- виявити фактори, що спричинили виникнення захворювання у хворого;
- проводити сан.-просвітницьку роботу серед хворих і здорових;
- вираховувати показники громадського здоров'я.

Завдання для самостійної позааудиторної роботи

1. Опрацювати тему згідно з рекомендованою літературою.
2. Ознайомитись з документацією суспільного здоров'я: народжуваність, смертність, середня тривалість життя, захворюваність, інвалідність та навчитися їх заповнювати.

3. Формулювання індивідуального здоров'я, запропоноване ВООЗ: "Здоров'я- це не тільки відсутність хвороб і соціального добробуту, а стан повного фізичного, психічного і соціального добробуту".

"Суспільне здоров'я"- це суспільна , соціально-політична й економічна категорія, а також об'єкт соціальної політики. При вивченні оцінки "суспільного здоров'я" медичні працівники повинні враховувати соціальні, природні і біологічні чинники, що зумовлюють його, висловлюючи результати їхнього впливу через систему **медико-статистичних** показників. Медична сестра при проведенні профілактичної роботи для характеристики "здоров'я" населення може використовувати три групи показників:

-демографічні показники (народжуваність, смертність, дитяча смертність, середня тривалість життя; -показники фізичного розвитку населення; -показники захворюваності, травматизму, інвалідності.

"Суспільне здоров'я" зумовлене соціальними чинниками, які залежать від соціальних умов, соціально-економічного і політичного розвитку, а також від природніх умов. Впливають також стан охорони здоров'я і охорони довкілля. До біологічних чинників відносяться генетичні характеристики популяції, вікова і статистична структура населення.

Засобами досягнення мети- здоров'я- є: *свідомість* (виховання з дитинства розумного ставлення до свого здоров'я, правильний режим праці і відпочинку) , (фізкультура, спорт, загартовування), *раціональне харчування*.

Контрольні питання теми:

- 1.Визначення поняття здоров'я, індивідуальне та суспільного здоров'я.
- 2.Показники суспільного здоров'я: народжуваність, смертність, середня тривалість життя, захворюваність, інвалідність.
- 3.Фактори ризику виникнення захворювань: зовнішні та внутрішні.
- 4.Характеристика найбільш вагомих факторів ризику: забруднення навколишнього середовища, нераціональне харчування, гіподинамія, шкідливі звички, психоемоційне напруження, генетичний ризик. Формування здорового способу життя — головний засіб профілактики захворювань.

5. Диспансеризація — активна форма медичного спостереження за окремими групами населення. Активне раннє виявлення хворих. Роль медичної сестри в системі диспансерного спостереження за пацієнтами. Концепція здоров'я та хвороби.
6. Вплив рухової активності на оздоровлення організму.
7. Фізичні вправи як лікувальний чинник, спрямований на зміцнення здоров'я.
8. Загартування — один із факторів зміцнення здоров'я. Основні принципи загартування.

Самостійна аудиторна робота студента

1. Письмова відповідь на тестові завдання.(додається додаток).

Питання для самоконтролю знань

1. Санологія- вивчає механізми процесів відновлення порушених функцій- видужання від хвороб, травм та інших патологічних станів.
2. Валеологія- наука про здоров'я (термін запропонований І.Н. Брехманом в 1980 р.). покликана вивчати механізм підтримки і збереження стану здоров'я, засоби збільшення тривалості життя зберігання працездатності

Література

- 1.ПасечкоН.В.Основи сестринської справи.Курс лекцій.Тернопіль.Укрмедкнига.2002р.ст.344-361.
- 2.ШевчукМ.Г.Сестринська справа.Київ.Здоров'я.1994р.ст.271-300.

Методична розробка для студентів для проведення практичного заняття

з дисципліни

«Основи медсестринства»

Тема. Раціональне харчування. Принципи збалансованого харчування.

Актуальність теми: Раціональне харчування чинник профілактики захворювань.

Продукти харчування людини складаються з білків, жирів, вуглеводів, вітамінів, мінеральних солей, води. Система раціонального

харчування побудована на науковій основі. Медична сестра має бути ознайомлена з основними принципами раціонального харчування.

Навчальні цілі

Знати:

- як правильно розраховувати енергетичну цінність харчового раціону для дитини, дорослій людині, людям похилого віку;
- як організувати лікувальне харчування;
- значення лікувального харчування, режим, принцип, основні вимоги до харчового раціону.

Вміти:

- скласти добовий раціон згідно маси тіла, статі, віку, фізичної активності;
- скласти меню харчування відносно дієти;
- скласти порційну вимогу;
- годувати важкохворих;
- годувати хворих через зонд гастростому, живильні клізми.

Завдання для самостійної позааудиторної роботи

1. Опрацювати тему згідно з рекомендованою літературою.
2. Ознайомитись з рекомендованою потребою в енергії, білках, жирах і вуглеводах залежно від групи інтенсивності праці; навчитися розраховувати ідеальну масу тіла за формулою Купера та Брока.

Контрольні питання теми:

1. Визначення поняття раціонального харчування.
2. Закони раціонального харчування.
3. Групи професій для визначення енерговитрат людини.
4. Особливості харчування різного віку.
5. Співвідношення білків, жирів та вуглеводів.
6. Визначення поняття лікувального харчування.
7. Основні принципи лікувального харчування.
8. Які розвантажувальні дієти ви знаєте?
9. Як визначити ідеальну масу тіла за формолою Купера та Брока?

Самостійна аудиторна робота студента

1. Письмова відповідь на тестові завдання. (додається додаток).

Заповнити таблицю:

Показання до призначення дієтичних столів

Дієтичний стіл	Покази до призначення
Дієта № 0	Перші дні після операцій на шлунку і кишках(призначають не більше на 3 дні)
Дієта №1	
Дієта №2	
Дієта №3	
Дієта №4	
Дієта №5	

Дієта №6	
Дієта №7	
Дієта №8	
Дієта №9	
Дієта №10	
Дієта №11	
Дієта №12	
Дієта №13	
Дієта №14	
Дієта №15	

Заповнити таблицю: Показання до призначення дієтичних столів Рекомендовані і заборонені продукти та страви для пацієнтів із виразковою хворобою шлунка і дванадцятипалої кишки.

Продукти	Рекомендовано	Заборонено

Питання для самоконтролю знань

1. Яке значення має енергетична цінність їжі?
2. Які режими та принципи лікувального харчування?
3. Які Ви знаєте дієтичні столи?
4. Як складається індивідуальна дієта її призначення?

5. Від чого залежить добова потреба дорослої людини в енергії?
6. Кому рекомендують вводити в харчування розгрузочні дні?
7. Які показання для назначення дієти №9, № 10?
8. Що необхідно визначити при організації дієтичного харчування?

Література

- 1.ПасечкоН.В.Основи сестринської справи.Курс лекцій.Тернопіль.Укрмедкнига.2002р.ст.361 - 378.
- 2.ШевчукМ.Г.Сестринська справа.Київ.Здоров'я.1994р.ст.301-311.

Методична розробка для студентів для проведення практичного заняття

з дисципліни

«Основи медсестринства»

Тема. Раціональне харчування. Принципи збалансованого харчування. Особливості харчування різних груп населення. Формула розрахунку маси тіла. Розвантажувальні дієти.

Актуальність теми: Раціональне харчування чинник профілактики захворювань. Продукти харчування людини складаються з білків, жирів, вуглеводів, вітамінів, мінеральних солей, води. Система раціонального

харчування побудована на науковій основі. Медична сестра має бути ознайомлена з основними принципами раціонального харчування.

Навчальні цілі

Знати:

- як правильно розраховувати енергетичну цінність харчового раціону для дитини, дорослій людині, людям похилого віку;
- як організувати лікувальне харчування;
- значення лікувального харчування, режим, принцип, основні вимоги до харчового раціону.

Вміти:

- скласти добовий раціон згідно маси тіла, статі, віку, фізичної активності;
- скласти меню харчування відносно дієти;
- скласти порційну вимогу;
- годувати важкохворих;
- годувати хворих через зонд гастростому, живильні клізми.

Завдання для самостійної позааудиторної роботи

1. Опрацювати тему згідно з рекомендованою літературою.

2. Ознайомитись з рекомендованою потребою в енергії, білках, жирах і вуглеводах залежно від групи інтенсивності праці; навчитися розраховувати ідеальну масу тіла за формулою Купера та Брока.

Контрольні питання теми:

1. Визначення поняття раціонального харчування.
2. Закони раціонального харчування.
3. Групи професій для визначення енерговитрат людини.
4. Особливості харчування різного віку.
5. Співвідношення білків, жирів та вуглеводів.
6. Визначення поняття лікувального харчування.
7. Основні принципи лікувального харчування.
8. Які розвантажувальні дієти ви знаєте?
9. Як визначити ідеальну масу тіла за формулою Купера та Брока?

Самостійна аудиторна робота студента

1. Письмова відповідь на тестові завдання. (додається додаток).

Заповнити таблицю:

Показання до призначення дієтичних столів

Дієтичний стіл	Покази до призначення
Дієта № 0	Перші дні після операцій на шлунку і кишках(призначають не більше на 3 дні)
Дієта №1	
Дієта №2	
Дієта №3	
Дієта №4	
Дієта №5	
Дієта №6	
Дієта №7	
Дієта №8	
Дієта №9	
Дієта №10	
Дієта №11	
Дієта №12	
Дієта №13	
Дієта №14	
Дієта №15	

Заповнити таблицю: Показання до призначення дієтичних столів Рекомендовані і заборонені продукти та страви для пацієнтів із виразковою хворобою шлунка і дванадцятипалої кишки.

Продукти	Рекомендовано	Заборонено

Питання для самоконтролю знань

9. Яке значення має енергетична цінність їжі?
10. Які режими та принципи лікувального харчування?
11. Які Ви знаєте дієтичні столи?
12. Як складається індивідуальна дієта її призначення?
13. Від чого залежить добова потреба дорослої людини в енергії?
14. Кому рекомендують вводити в харчування розгрузочні дні?
15. Які показання для назначення дієти №9, № 10?
16. Що необхідно визначити при організації дієтичного харчування?

Література

- 1.ПасечкоН.В.Основи сестринської справи.Курс лекцій.Тернопіль.Укрмедкнига.2002р.ст.361-378.
- 2.ШевчукМ.Г.Сестринська справа.Київ.Здоров'я.1994р.ст.301-311.